

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Să-i învățăm pe tineri la școala Crucii!

Idealurile vieții oricărui om se creionează din pruncie și prind contur la vârsta adolescenței. În siajul existenței telurice, datorită contextelor diferite cu care sunt provocați, tinerii pot urma aceste idealuri sau le rămân ca o palidă amintire a unor porniri vechi pe care cred ca nu le pot ajunge niciodată.

Contextul actual creează, prin cultura excesivă a confortului, imaginea unei vieți lipsite, aproape total, de orice conținut jertfelnic. Pe mulți părinți îi auzim spunând: „lasă că-i tânăr încă, mai are vreme pentru acestea. Când ajunge mare viața îi va oferi de toate, se va învăța el”. De aceea le creează acestora cât mai multe facilități încât aceștia nu mai sesizează valoarea jertfei pentru a crea ceva durabil și consistent. Așadar, unii copii și tineri sunt privați de o astfel de experiență. Excepție fac, poate, cei care urmează un program sportiv intens sau de performanță, ori cei care suferă din cauza unor probleme de natură social-economică.

Aici intervine rolul extraordinar pe care îl joacă educația religioasă creștină, care aduce prin „sistemul” ei de valori spirituale, un alt mod de a recepta lumea. Căci învățătura de credință creștină, prin tot ceea ce ne-a propovăduit Însuși Fiul lui Dumnezeu întrupat, deschide perspectiva veșniciei noastre încă de aici, prin Jertfa de pe Cruce și Învierea Aceleia din morți.

Tochmai de aceea, minunatul Ioan Gură de Aur îndrumă părinții astfel: „Îndată ce copilul începe să înțeleagă învățați-i Simbolul de Credință, cum să se roage și să psalmodieze, precum și rânduiala slujbelor sfinte”. Același ierarh dă mamei următorul sfat: „să îi învățați pe copiii voștri să își facă semnul Sfintei Cruci. Iar câtă vreme ei încă nu pot să și-l facă singuri, să îi însemnați voi cu mâna voastră”. Iar unei mame care era văduvă îi scria: „este foarte frumos pentru o mamă creștină să îl învețe pe copilul ei cum să pronunțe dulcele nume al Lui Iisus, când încă glasul său este foarte plâpând iar limba sa abia poate să pronunțe”. Îndemnurile sfântului părinte sunt demne de urmat, chiar și astăzi.

Din cele enunțate suntem invitați a înțelege că educația creștină îi aduce tânărului achiziții formative și informative care, urmând calea deschisă de Mântuitorul Însuși prin viața, pătimirea și Învierea Sa, îl ajută să asume un chip de viațuire jertfelnică.

De aceea, în primul rând copiii trebuie învățați de mici să-și facă semnul Sfintei Cruci, chiar dacă atunci, la vârsta prunciei lor, acest gest li se va părea o joacă, fără să înțeleagă prea mult din aceasta.

Mai pe urmă, la vremea întrebărilor preadolescenței și adolescenței să afle despre suferința Aceluia care, prin pătimirea Crucii, a câștigat pentru noi izbăvirea din moarte, Semnul acesta fiind unul care ne ajută să trecem peste orice obstacol care ni se arată în viață, atâta vreme cât El este înțeles ca Altarul de Jertfă al lui Iisus.

În etapa următoare de viață psihosomatică, tânărul va afla că însemnarea cruciformă a trupului nostru, a lucrurilor și a activităților întreprinse în orice zi: a mesei ce ne stă înaintea, a patului ca loc de odihnă după efortul unei zile etc, reprezintă gesturi cu valoare liturgic-sfințitoare care „schimbă” firea lucrurilor, arătându-le ca prilejuri și mijloace de transformare a vieții însăși. Din existențe supuse limitării, stricăciunilor, eșecurilor și în final morții, înțeleasă ca pierce definitivă, acestea se pot transforma în vieți pline de lumină, bucurie și izbândă care înving până și moartea, pe care o schimbă într-un somn sau adormire, după cum denumește terminologia liturgică sfârșitul vieții pământenă a omului.

Așadar, vorbiți-le tinerilor despre Sfânta Cruce! Nu mai luați aminte la cei care propun fel de fel de schimbări, în dulcegării siropoase care să îmbrace creștinismul în propoziții care nu-i sunt proprii. Să luăm aminte mereu la cuvintele Apostolului: „Mie să nu-mi fie a mă lăuda decât numai în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos”.

Pr. Filip ALBU

PREDICA

Iubirea și milostivirea lui Hristos față de oameni

Duminica a XX-a după Rusalii - Învierea fiului văduvei din Nain

„În vremea aceea, S-a dus Iisus într-o cetate numită Nain și cu El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime. Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea. Și, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plânge! Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, ție îți zic, scoală-te. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui. Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său.” (Luca 7, 11-16)

În Duminica a XX-a după Rusalii, Biserica a hotărât să se citească în cadrul Sfintei Liturghii, Evanghelia de la Luca 7, 11-16, unde ni se prezintă una dintre cele mai edificatoare minuni pe care le-a săvârșit Domnul nostru Iisus Hristos. Această minune a fost săvârșită asupra unui tânăr, care a fost înviat din morți, fiind cunoscută sub numele de **Învierea fiului văduvei din Nain**.

Tema principală a acestui text scripturistic lucanic este faptul că Dumnezeu se milostivește și se îngrijește de oamenii aflați în suferință și în încercări, și își arată marea Sa îndurare față de cei adormiți, după cum s-a întâmplat și în această evanghelie.

Un lucru care trebuie evidențiat este acela că Fiul lui Dumnezeu nu a înviat din morți pe acest tânăr la cerea sau invitația vreunei persoane, ci din proprie inițiativă, dorind să aline suferința văduvei și să aducă un balsam de mângâiere și compasiune față de această femeie singură și suferindă.

Pe lângă faptul că această femeie din cetatea Nainului era singură s-a mai adăugat și durerea morții unicului său copil. Aceasta și-a pus toată speranța în ajutorul pe care îl va oferi fiul ei la bătrânețe, însă această speranță s-a spulberat în câteva momente. Prin moartea singurului copil a trăit cel mai crunt și nefast episod din viața ei, provocându-i o incomensurabilă durere. Un lucru neobișnuit este acela când

părinții își înmormântează copiii, după cum s-a întâmplat și în acest caz, însă când dorește Dumnezeu se biruiește rânduiala firii, iar suferința și necazul femeii este asumat de Mântuitorul Iisus Hristos, prin faptul că vine în cetatea Nainului, și îi dăruiește viață tânărului care a plecat mult prea devreme din această lume pământească.

În același timp se poate observa foarte limpede că Evanghelia nu precizează numele văduvei și nici numele tânărului. În această privință există o explicație foarte simplă, care are o importanță deosebită. Întâi de toate nu se prezintă numele văduvei, deoarece prin această femeie suferindă sunt reprezentate toate mamele încercate în acest fel, iar pe de altă parte, tânărul care era purtat spre cimitir, întruchiează pe toți tinerii care mor și lasă în urma lor durere imensă pentru părinții lor care i-au născut, i-au crescut, și i-au educat.

De remarcat este că Fiul lui Dumnezeu își arată din nou iubirea Sa milostivă și smerită față de întreaga omenire. Iubirea suferă împreună cu cei ce suferă, Iubirea își arată compasiunea față de femeia pe obrajii căreia curgeau șiroaie de lacrimi, fiind astfel într-o împreună-pătimire cu aceasta. Hristos Domnul prin aceasta arată că este aproape de cei ce sunt în suferință.

Continuare în pagina 2

Pr. Florin-Ioan AVRAM

Din sumar

- ▶ Universul Creației
pagina 2, Prof. Amalia Stana
- ▶ Deschiderea noului an universitar 2019-2020 la Facultatea de Teologie din Arad
pagina 3, Protos. Nicolae M. Tang
- ▶ Știri
pagina 4

Iubirea și milostivirea lui Hristos față de oameni

Urmare din pagina 1

Atunci când omul ajunge la limita răbdării, Dumnezeu Mângâietorul vine întărește și tămăduiește, și în același timp redă speranța și nădejdea că nu s-a sfârșit totul, iar fericirea se câștigă și prin unele încercări, după cum aurul se aruncă în topitoare, și doar după aceasta își arată adevărata frumusețe și valoare, așa este și cu omul încercat.

Textul evanghelic ne spune atât de frumos că „văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plânge!” (Luca 7, 13). Ne întrebăm de ce i-a spus Domnul astfel, când știm că plânsul este manifestarea firească a suferinței și a durerii din inima omului. Răspunsul este acela că El știa faptul că femeia a ajuns la finalul puterilor ei, la limita răbdării unei dureri de nedescris. Putem înțelege din acest lucru, că Dumnezeu intervine cu marea Sa milostivire, atunci când durerea și suferința omului au ajuns la limita răbdării, putându-ne da seama de îndurarea pe care o are Dumnezeu față de fiecare ființă umană îndurerată și încercată. În acest sens, Sfântul Maxim Mărturisitorul afirmă că deși înviat din morți și înălțat întru slavă la ceruri, Fiul lui Dumnezeu suferă până la sfârșitul veacurilor potrivit fiecărui om.

Putem spune cu alte cuvinte, că taina Crucii Lui, ca iubire milostivă și jertfelnică este asumată în Învierea Lui, iar Învierea Lui arată slava Crucii Lui ca biruință a iubirii răstignite asupra păcatului și a morții.

Mântuitorul Iisus Hristos ne oferă un exemplu a ceea ce înseamnă relaționarea noastră cu cei din jur, a ceea ce înseamnă asumarea personală a celor care sunt în suferință, prieteni, frați, surori, vecini, etc. Avem din nou un model cum să ne purtăm cu devotament și responsabilitate numele de creștini. Trebuie să arătăm compasiune față de oamenii îndoliați și îndurerați, să încercăm să mergem noi spre ei și să nu așteptăm a fi chemați sau invitați, deoarece nici Domnul Hristos, nu a așteptat să fie invitat în cetatea Nain, ci a mers din proprie inițiativă pentru a vindeca singurătatea femeii, pentru a oferit din nou cel mai scump odor din întreaga lume, care nu era altul decât fiul. Mântuitorul îi redă speranța și nădejdea într-o viață fericită, fără lacrimi, durere și singurătate. În acest sens, Sfântul Apostol Pavel ne îndeamnă astfel: „Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plângeți cu cei ce plâng” (Romani 12, 15).

Biserica a rânduit ca la anumite răstimpuri să se săvârșească slujbe de pomenire a celor adormiți, la care să participe membrii familiei, dar și credincioși care să fie alături de aceștia, spunându-le cu multă nădejde și compasiune „Nu mai plângeți!”, după cum a spus și Domnul Hristos aceluși tată îndurerat și celor care erau de față: „Nu mai plângeți, n-a murit, ci doarme!” (Luca 8, 52).

Chintesența acestei Evanghelii este aceea că Domnul Iisus Hristos ne îndeamnă să nu fim nepăsători față de necazurile fraților noștri, ci să fim solidari cu aceștia, deoarece doar așa vom putea să trăim după învățăturile Sfintei Evanghelii și în acest fel să urcăm treptat pe scara desăvârșirii, trăind în bună înțelegere și pace unii cu alții spre slava Preasfintei Treimi și a noastră mântuire.

Amin!

Universul creației

Dumnezeu creează totul din nimic, (*creatio ex nihilo*) atât universul, cât și lumea nevăzută și văzută, așa cum afirmă și Vechiul Testament: „Rogu-te, fiule, ca, la cer și pământ căutând și văzând toate cele ce sunt într-însele, să cunoști că din ce n-au fost le-a făcut pe ele Dumnezeu.” (II Macabei 7, 28).

Ființele au primit darul vieții: „Că El a zis și s-au făcut, El a poruncit și s-au zidit.” (Psalmi 32, 9).

Dumnezeu creând toate a dorit să-și reverse iubirea Sa, iar ființele vie să devină părtașe la fericirea și sfințenia Sa. Toate persoanele Sfintei Treimi au luat parte la creație. Despre participarea Persoanei a II-a a Sfintei Treimi, Sfântul Ioan Evanghelistul, spune: „Toate prin El s-au făcut și fără de El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut.” (Ioan 1, 3).

Despre participarea Persoanei a III-a a Sfintei Treimi la creație aflăm: „Și pământul era netocmit și gol. Intuneric era deasupra adâncului și Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor.” (Facere 1, 2).

„Totul există din voința Tatălui, toate sunt făcute prin lucrarea Fiului și toate sunt împlinite prin prezența Duhului. Duhul Sfânt este cel care face ca întreaga creație să ajungă pe piscul desăvârșirii. În creație, Fiul este numit și Logos sau Cuvânt. Fiul L-a revelat pe Tatăl ființelor create. Fiul a făcut ca iubirea Tatălui să se reverse peste toate ființele create și peste întregul univers. „Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.” (Ioan 1, 18).

Sfânta Scriptură vorbește despre forța creatoare a Cuvântului lui Dumnezeu: „Așa va fi cuvântul Meu care iese din gura Mea, el nu se întoarce către Mine fără să dea rod, ci el face voia Mea și își îndeplinește rostul lui.” (Isaia 55, 11).

Dumnezeu creează îngerii înaintea universului văzut. Îngerii sunt slujitorii lui Dumnezeu și sunt superiori oamenilor.

Sfântul Isaac Sirul spune: „Lumi de locuri înalte, puteri neîngrădite, cete de serafimi de foc, înfricoșători și iuți, supranaturali și puternici, înzestrați cu puterea de a executa voința Celui Atotputernic în hotărârile Sale, duhuri simple, luminoase și netrupești, care glăsuiesc fără să aibă gură, văd fără să aibă ochi, aud fără să aibă urechi, zboară fără să aibă aripi. (...) Ei, îngerii sunt neobosiți, niciodată osteniți, mereu prompti în mișcare, a căror intervenție nu suferă nicio amânare, cu înfățișarea înfricoșătoare, cu funcție miraculoasă, cu revelații nenumărate, înflăcărați în contemplare, ațintiți asupra locului slavei unde se află Cel-Nevăzut, ființele preamărite și sfinte împărțite în nouă ordine de Înțelepciunea care le-a creat pe toate (...). Se deplasează în

dără de foc, inteligența le este vie, cunoștințele miraculoase, asemănându-se cu Dumnezeu atâta cât este cu puțință.”

Îngerii au misiunea principală de a-L lauda neîncetat pe Dumnezeu. Profetul Isaia descrie cum serafimii îl înconjurau pe Dumnezeu și strigau unul către altul: „Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui.” (Isaia 6, 1-3). Îngerii sunt și mesagerii lui Dumnezeu către oameni. Arhanghelul Mihail vine la Sfânta Fecioară Maria și îi spune că îl va naște pe Fiul lui Dumnezeu, (Luca 1, 26-28), un înger se arată în vise lui Iosif, logodnicul Mariei, îngerii în Bethleem vestesc nașterea lui Iisus unor păstori, îngerii vestesc învierea lui Iisus mironosiștelor. (Matei 18, 10).

Fiecare om primește la bottez un înger păzitor. (Matei 18, 10).

Îngerii au diferite grade și puteri diferite. Sfântul Isaac Sirul afirmă în acest sens: „Aceste trepte înseamnă în limba ebraică următoarele: Serafimii sunt fierbinți, arzători; Heruvimii, cei cu multă cunoștință și înțelepciune; Scaunele, cei ce primesc și odihnesc în ei pe Dumnezeu. Aceste cete s-au mai numit așa de la lucrările lor. (...) Domniile, cei ce au stăpânire peste orice împărăție; Începătoriile, cei ce cârmuiesc vazduhul; Stăpâniile cei ce stăpânesc peste neamuri și peste tot omul; Puterile, cei tari în putere și înfricoșăți la vedere; Arhanghelii, păzitorii plini de veghe; Îngerii, cei trimiși de Dumnezeu.”

Îngerii primesc lumină și putere de la Dumnezeu. Ei sunt în număr foarte mare. Ei sunt „mii de mii” și „miriade de miriade” (Daniel 7, 10). Ei sunt după Sfântul Grigorie de Nyssa cele 99 de oi care nu s-au rătăcit, iar oia pierdută este omenirea întreagă.

Însă Lucifer (cel purtător de lumină) cu ceata lui de îngeri s-au transformat în îngeri răi sau diavoli, au căzut din Cer, răzvrătindu-se împotriva lui Dumnezeu, din mândrie, după cum citim în mod figurat în Apocalipsă: „... și a căzut din cer o stea uriașă, arzând ca o făclie (...), și a fost lovită și a treia parte din stele, ca să fie întemeiată a treia parte a lor.” (Apocalipsa 8, 10-12). Răul își are originea în îngerii căzuți, în diavoli (din limba greacă: *diabolos*, care înseamnă literalmente „calomniatorul”), pentru că toate ființele create au primit de la Dumnezeu voință liberă, libertate sau liberul arbitru, adică să aleagă între bine și rău.

Dumnezeu nu a creat nimic rău. Lucifer supranumit și Luceafărul de dimineață, purtător de lumină și care a fost pe un loc superior în ierarhia îngerească și-a folosit rău libertatea ajungând demon sau căpetenia îngerilor căzuți sau răi, îndepărtându-se de izvorul

binelui. Diavolul ajunge cu energii distructive imense, în opoziție permanentă cu Dumnezeu și cu îngerii buni, dar forța lui e limitată totuși. Diavolul rămâne neputincios acolo unde Dumnezeu nu îngăduie ca el să acționeze. Principala armă a diavolului este minciuna. El înșală victima făcând-o să creadă că deține forță, autoritate și putere.

Dumnezeu controlează permanent răul, Dumnezeu se poate folosi de rău ca de o armă, într-un anumit scop pedagogic. Spre exemplu când Dumnezeu trimite un duh rău asupra lui Saul (I Regi 16, 14) sau când Dumnezeu i-a dat pe oameni „necurăției”, „unor patimi de ocară”, i-a lăsat la mintea lor fără judecată.” (Romani 1, 24-28).

La întrebarea de ce îngăduie Dumnezeu existența răului în lume nu putem da un răspuns. Știm doar că în final Dumnezeu va surpa definitiv puterea diavolului, și că biruința va fi a binelui. În fața planului lui Dumnezeu mintea umană rămâne neputincioasă: „Căci gândurile Mele nu sunt ca gândurile voastre și căile Mele ca ale voastre.” (Isaia 55, 8).

Lumea văzută a fost creată de Dumnezeu în șase zile (Facere 1). Psalmistul David spune: „Că o mie de ani înaintea ochilor Tăi sunt ca ziua de ieri.” (Psalmul 89, 4) Sfântul Apostol Petru scrie: „O singură zi înaintea Domnului este ca o mie de ani și o mie de ani ca o singură zi.” (II Petru 3, 8).

Și a zis Dumnezeu: „Să fie lumină! Și a fost lumină.” (Facere 1, 3). Lumina aceasta este lumina dumnezeiască care se reflectă asupra ființei create. Aceasta este ziua întâi. În ziua a doua Dumnezeu creează cerul. În ziua a treia a făcut uscatul și apele. În a patra soarele, luna și stelele. Apare ziua și noaptea. În ziua a șasea viețuitoarele din ape, reptilele și păsările. Iar în ziua a șasea toate celelalte animale și pe om.

Biblia este cartea prin care Dumnezeu se adresează omenirii, iar autorii istorisirilor biblice folosesc un limbaj adesea metaforic sau simbolic.

Omul e așezat în centrul universului, merit să-L laude pe Dumnezeu, la fel ca toate celelalte făpturi, după planul lui Dumnezeu din veșnicie. „Toată suflarea să laude pe Domnul!” (Psalmul 148, 1-150). Așadar „Binecuvintează suflete al meu pe Domnul! Bine ești cuvântat Doamne, minunate sunt lucrurile Tale, Doamne” (Psalmul 103,1).

Suntem chemați să vedem alte scântieri crepusculare, infinit mai frumoase decât cele pământești, însă trebuie să mergem pentru aceasta mult mai departe, acolo unde se găsește liniștea cea adevărată și pacea inimii.” (*Amințirile unui păstor*, în „Nadezhada”, nr. 13).

Prof. Amalia STANA

Deschiderea noului an universitar 2019-2020 la Facultatea de Teologie din Arad

Într-o atmosferă deosebit de solemnă, duhovnicească și academică, miercuri, 2 octombrie 2019, a avut loc deschiderea noului an universitar pentru Facultatea de Teologie din Arad.

Festivitatea s-a deschis prin slujba Sfintei Liturghii oficiată de către Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, în capela facultății, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului și a Preasfințitului Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului.

Din sobor au făcut parte Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie, Arhim. Lect. Dr. Casian Rușet, Consilier cultural al Episcopiei Caransebeșului, Protos. Lect. Dr. Iustin Popovici, Consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Pr. Conf. Dr. Caius Cuțaru, Director de departament al Facultății de Teologie din Arad, Arhid. Lect. Dr. Tiberiu Ardelean, Inspector bisericesc al Arhiepiscopiei Aradului și Arhid. Gheorghe Lehaci. După

Sfânta Liturghie s-a oficiat slujba Tedeum-ului pentru deschiderea noului an universitar. La slujbă au participat cadrele didactice, studenții și masteranzii facultății.

După oficierea Sfintei Liturghii, în Aula Magna a Facultății de Teologie a avut loc deschiderea festivă, la care au participat ierarhii, profesorii, studenții și masteranzii. În cuvântul de deschidere Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie, a salutat prezența înalților ierarhi, precum și a distinșilor invitați subliniind importanța istorică a momentului. De asemenea, a creionat câteva din exigentele învățământului teologic în Universitate și în lumea actuală, adresând cuvânt de bun venit studenților și profesorilor din eparhia Caransebeșului. După aceasta, s-a dat citire Mesajului Preafericitului Părinte Patriarh Daniel cu ocazia deschiderii noului an universitar 2019-2020, de către Protos. Lect. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului.

În cuvântul adresat studenților, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a rememorat legăturile istorice ale celor două eparhii și școli de teologie, precum și chipurile unor personalități marcante din istoria învățământului teologic din Banat. Toate acestea fiind un imbold pentru responsabilitatea față de prezentul teologiei ortodoxe din această parte de țară.

Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului a adresat cuvânt de mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Timotei

și Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul precum și corpului academic al Facultății de Teologie pentru primirea făcută, subliniind necesitatea unei singure Facultăți de Teologie Ortodoxă în Mitropolia Banatului, aceasta fiind identificată cu singura Facultate de Teologie existentă la Arad. De asemenea, a evidențiat importanța momentului pentru creșterea calității învățământului teologic din Patriarhia Română și a unei viziuni unitare asupra învățământului teologic în fiecare mitropolie.

Deschiderea noului an universitar 2019-2020 are un caracter aparte. Este un moment istoric în care școlile teologice din Arad și Caransebeș se reunesc în perspectiva unui învățământ teologic unitar și consolidat, pregătit să facă față provocărilor actuale ale lumii. Aceasta, prin buna conlucrare a ierarhilor celor două eparhii și a conducerii celor două școli teologice din Mitropolia Banatului.

Protos. Nicolae M. TANG

Icoana - Cuvântul în culori, care ne înalță liturgic

Vineri, 27 septembrie 2019, în cadrul *Serilor Duhovnicești de la Catedrala Veche Arad*, drd-ul teolog, Sorin Gheorghe Săplăcan a prezentat tema „Icoana - Cuvântul în culori”. Conferința desfășurată în prezența credincioșilor și a prof. univ. dr. Ioan Tulcan, a readus în conștiința celor prezenți caracterul sacramental, liturgic al sfintelor icoane.

Sfintele Icoane sunt reprezentări ale lui Dumnezeu Întrupat (A II-a Persoană a Sfintei Treimi, Iisus Hristos), ale Maicii Domnului, ale persoanelor sfinte și ale unor evenimente din istoria sfântă a mântuirii neamului omenesc. Așa cum spunea și Sorin Săplăcan „icoana ne face

legătura cu Hristos. Când ai imaginea lui Hristos, ți-e mai ușor să te rogi, mintea te duce la Dumnezeu. Când ne închinăm la icoană nu venerăm lemnul sau vopsea, ci persoana pictată”. Cinstirea icoanelor a fost formulată de Biserica prin gura Sfântului Ioan Damaschin,

care zicea: „Cinstea adusă icoanei se îndreaptă către cel înfățișat în ea”.

Credincioșilor li s-a reamintit că după mărturiile Sfintei Scripturi, cinstirea sfintelor icoane nu poate fi considerată idolatrie, deoarece însuși Dumnezeu a poruncit lui Moise să facă

heruvimi și chipuri de serafimi la Corul Sfânt. De asemenea facem icoanele sfinților pentru că ei sunt prietenii lui Dumnezeu (Ioan 15, 14). După ce s-a făcut o scurtă istorie a icoanei și au fost explicate principalele caracteristici și simboluri ale unei icoane au prezentat mai multe icoane și cărți reprezentative și de folos pentru înțelegerea acestora.

La final credincioșii au pus diverse întrebări legate de tema abordată. S-a vorbit despre icoanele făcătoare de minuni, despre icoanele care se sfințesc, dar și despre iconari și regulile care se respectă în pictarea unei icoane. „Noi privim icoana, iar Hristos vine în întâmpinarea noastră. Icoana este posibilă datorită Întrupării Sale și, alături de cuvântul lui Dumnezeu din Scriptură, ne înalță liturgic”, a mai spus Sorin Săplăcan.

Manuela CODREAN

ȘTIRI

Acoperământul Maicii Domnului sărbătorit la Mănăstirea Arad-Gai

Mănăstirea Sfântul Simeon Stâlpnicul, Arad-Gai din Arhiepiscopia Aradului și-a sărbătorit marți, 1 octombrie 2019, unul dintre hramuri, hram închinat Acoperământului Maicii Domnului.

Foarte mulți credincioși au participat la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie care a fost oficiată de un sobor de preoți, condus de Preacuviosul Părinte Protos. Clement Iordache, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului. Răspunsurile liturgice au fost date de obștea monahală de maici.

Cu această ocazie, Chiriarhul arădean a vorbit credincioșilor despre „Hramurile bisericilor Mănăstirii Arad-Gai” (referindu-se și la citirile scripturistice ale praznicului: Filip. 2, Luca 10-11), reflectare a istoriei spiritualității locale, începând cu Sfântul Simeon Stâlpnicul cinstit de către Episcopul Sinesie Jivanovici, în legătura numelui său de botez și familie, referindu-se și la mama sfântului pe nume Marta, pentru creșterea aleasă care i-a dat-o, urmând și hramurile sărbătorilor Maicii Domnului, marcate deosebi de pelerinajele ce se fac aici. Măreția bisericii principale arată tainic pe cea a binecuvântării Maicii Domnului peste toți cinstitorii ei prin sfântul ei acoperământ. Pilda unei vieți înălțate duhovnicește spre Dumnezeu, adică a Sfântului Simeon Stâlpnicul și ajutorul Maicii Domnului prin sfântul ei acoperământ sunt un îndemn pentru familiile creștinilor de a încredința unei sfinte mijlociri pe copii și tineri spre întărirea credinței și a trăirii Ortodoxiei, a arătat Înaltpreasfinția Sa.

La final, părintele Clement Iordache, în numele celor prezenți, a mulțumit Chiriarhului pentru deosebita purtare de grijă pe care o arată față de obștea și pelerinii care frecventează această oază monahală de liniște, soborului de preoți și tuturor credincioșilor pentru participare și împreună rugare, iar Înaltpreasfințitul Părinte Timotei i-a binecuvântat pe credincioșii prezenți.

Ierarhii arădeni au participat la aniversarea a 12 ani de patriarhat a PF Părinte Patriarh Daniel

Luni, 30 septembrie 2019, când Preafericitul Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române aniversază 12 ani de slujire patriarhală, în Catedrala

la Patriarhală istorică a fost oficiată Sfânta Liturghie și slujba de Te-Deum de către un sobor de ierarhi în frunte cu Patriarhul Daniel.

Din soborul de ierarhi au făcut parte și ierarhii arădeni, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcopul vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a fost întronizat ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, la Catedrala Patriarhală din București, în ziua de 30 septembrie 2007.

Vizite arhieresti în biserici din Protopopiatul Lipova

În Duminica a XIX-a după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, însoțit de Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, au poposit în două biserici din Protopopiatul Lipova.

În biserica Parohiei Bârzava, unde este preot paroh Gheorghe Bâdea, ierarhii au asistat la Slujba Utreniei și i-au binecuvântat pe credincioșii prezenți la sfânta slujbă.

În biserica Parohiei Căpruța, Ierarhii arădeni au asistat la Sfânta Liturghie săvârșită de preotul paroh Dan Lulăș.

La momentul rânduit, Chiriarhul arădean a rostit un cuvânt de învățătură pus sub titlul „Purtare creștină” (pe baza citirilor scripturistice ale duminicii: 2 Cor 11-12; Luca 6) adică cu iubire față de aproapele, observată în dispoziția prevenitoare, gata a împlini oricând trebuințele vieții acestuia fără a-l îndatora în vreun fel, mai mult încă atunci când în locul recunoștinței se răspunde prin nesocotire sau chiar vrăjmășie, creștinul să arate mereu constanța în binele care îndeamnă pe oricine la a proceda deopotrivă. Pericopa apostolică privind clipele de înălțare sufletească a Sfântului Pavel sunt o pildă înspre această atitudine bineplăcută lui Dumnezeu și oamenilor. Ea contribuie la pacea și buna înțelegere între oameni, a arătat Înaltpreasfințitul Părinte Timotei.

Preoții și credincioșii din cele două parohii s-au bucurat de prezența ierarhilor noștri în mijlocul lor și de binecuvântarea arhierescă primită.

Ierarhii arădeni au participat la deschiderea anului universitar 2019-2020 la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

Sâmbătă 28 septembrie, de la orele 10.00, în Corpul M (Micălaca) al Universității „Aurel Vlaicu” din Arad a avut loc festivitatea de deschidere a anului universitar 2019-2020. La eveniment, din partea Arhiepiscopiei Aradului au participat Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului împreună cu Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Emilian Crișanul.

De asemenea, au luat parte și oficialități locale și centrale, profesorii și studenții celor nouă facultăți ale UAV, părinții, arădenii și toți cei care au dorit să participe la una din cele mai importante momente ale anului universitar.

ÎPS Părinte Timotei a participat la consfătuirea profesorilor de Religie din Arad

Vineri, 27 septembrie 2019, în Aula „Pr. Dr. Ilarion V. Felea” a Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, a avut loc consfătuirea profesorilor de Religie ortodoxă din județul Arad. La prezidiu s-au aflat ÎPS Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului și responsabil pe probleme de învățământ și PC Arhidiac. Prof. Florin Sirca, Inspector pentru disciplina Religie la Inspectoratul Școlar Județean Arad.

În partea de început, părintele inspector a prezentat ordinea de zi, care a cuprins ca puncte de lucru atât diagnoza anului școlar precedent, cât și direcțiile de acțiune propuse pentru anul școlar 2019-2020. Au fost trasate următoarele trei direcții principale: calitatea procesului de învățământ la disciplina Religie în școală, îmbogățirea calității activității educative prin proiecte consistente derulate cu parohiile și motivarea profesorilor pentru urmarea de cursuri de formare.

Profesorii au fost îndrumați să participe și anul acesta în număr cât mai mare la activitățile metodice, dar și la concursurile deja cunoscute, alături de elevii lor: Olimpiada de Religie Ortodoxă (cu fază națională cls. V-XII), Concursul județean „Hristos în școală”, Concursul interdisciplinar „Cultură și spiritualitate” (care va deveni Olimpiadă la rândul său), precum și alte concursuri și simpozioane care vor fi anunțate ulterior. Nu în ultimul rând, profesorii au fost îndemnați să participe cu articole pentru revista „Catehetul” și „Biserica și Școala”.

În cuvântul adresat profesorilor, ÎPS. Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu a felicitat cadrele didactice pentru activitatea din anul precedent și i-a încurajat pentru anul proaspăt început, accentuând grija pe care profesorii ar trebui să o manifeste către elevii din ani terminali, pentru reușita acestora la examenele școlare majore. Totodată, ierarhul a accentuat și ideea de a cultiva în mintea părinților conștiința unui mod de a gândi sănătos, pentru reușita copiilor lor, mai ales pentru faptul că elevii învață nu pentru școală, ci pentru împlinirea în viață.

În încheiere, au fost premiați cu diploma de merit „Episcop Dr. Grigorie Comșa” toți profesorii cu activitate deosebită în anul școlar precedent, a fost distribuit numărul 2 (29) al Revistei de metodică și spiritualitate a profesorilor de Religie „Catehetul”, cât și revista eparhială „Biserica și Școala”.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.